

Врачанският митрополит Григорий пред „Труд”: Което е от Бога - ще остане. Което не е от Бога - ще си отиде

Надигат се сили, които под маската на мултикултурализма искат да наложат диктатура на малцинствата над мнозинството

Православните християни очакват с радост в сърцето Възкресение Христово. Защо да си християнин става все по-трудно, загубихме ли вярата в Бога, отдръпват ли хората от Христос сегашната глобализация и мултикултурализмът? По тези и други въпроси разговаряме с Врачанския митрополит Григорий.

Интервю на Мариела Балева

– Ваше Високопреосвещенство, с приближаването на Възкресение Христово хората отварят сърцето си и се сещат за златното правило в Евангелието: „Както искате да постъпват с вас човеците, тъй и вие постъпвайте с тях”

(Лука 6:31). Защо е трудно сърцето ни да е „отворено“ през цялата година?

– Днешното натоварено и изпълнено със стрес и напрежение ежедневие насочва вътрешния духовен поглед на човека предимно към самия него и по никакъв начин не го предразполага към прояви на любов, съпричастност и грижа към нуждите и болките на другите. Действително, сърцата на мнозина са отчуждени и затворени и в тях господстват равнодушието и егоизмът. Неслучайно един от новопросиялите съвременни светии – св. Паисий Светогорец, казва, че днес „човешките сърца станаха от желязо“. Но празник, като настъпващото светоносно Възкресение Христово, разгаря в нас тлеещото пламъче на милосърдието и любовта, на състраданието и благотворителността и ни дава възможност да проявим на дело нашата християнска същност. Това е и основната мисия на Църквата в нашето време – да премахва безразличието от сърцата на хората и да изгражда доблестни, честни и отговорни пред Бога и пред обществото личности.

– Става все по-трудно в света да живеем като християни, като православни. Как живеят миряните?

– Многовековната църковна история свидетелства, че няма време и епоха, в която християните да не са изпитвали затруднения и да не са преживявали и преодолявали различни, по своето естество, изпитания. Това е напълно логично, като имаме предвид Христовите думи: „ако Мене гониха, и вас ще гонят“ (Йоан 15:20). Този свят не обича Христос. И всеки, който отстоява и се бори за истината, ясно осъзнава, че ежеминутно се намира на челната фронтова линия на духовното бойно поле. Но за вярващия, който има своето твърдо упование в Бога, не е невъзможно да преодолява трудностите, защото има обещанието на Спасителя: „дерзайте: Аз победих света!“ (Йоан 16:33). Животът винаги е изправял християните пред различни предизвикателства, но именно чрез тях доброто и любовта са се проявявали в света.

– Хората са се затворили в себе си, загубили са вярата и в Бога, и в човека. Как се дарява надежда на тези, чиято единствена цел е да оцелеят и то в съвременното секуларно общество, където материализмът е основната движеща сила?

– Независимо от това, че мисълта и грижата за насъщния и за материалните удобства и придобивки имат вече голяма сила и в някаква степен доминират в нашето ежедневие, дълбоко в себе си всеки чувства празнота, неудовлетвореност и дори духовно опустошение. Това е така, защото Бог,

създавайки венеца на Своего творение – човека, е вложил в сърцето му стремеж към възвишени преживявания и чувства, които материалните, преходните и тленни неща не могат да му доставят. И тук е ролята и мисията на Църквата: да подпомогне заблудените и скитащи човешки души да намерят пътя към вярата и Бога; духовно да ги обгрижи и приласкае; да ги подкрепи, утеши и утвърди в усвояването и утвърждаването в истинските ценности в живота на всеки човек, а именно: в евангелските непреходни добродетели и християнски ценности.

– Истинската България е провинцията със селата. Тя обаче опустява, там се е настанила забравата, хората вече не се и надяват на чудо, само на... печалба от лотарията. Може би търсят Бога, но не знаят как да го намерят.

– Не бих казал, че истинската България се отъждествява само с провинцията и селата. В духовен смисъл късче от нашата прекрасна страна има в сърцето на всеки българин, независимо от мястото или страната, в която се намира. Да, тъжен и обезпокоителен е фактът на прогресивното обезлюдяване на нашата държава, но вярата и упованието в Бога не ни позволяват да губим надежда, че това е временно изпитание за нашия народ, което ще се преодолее. От друга страна не бива да забравяме, че „невъзможното за хората е възможно за Бога“ (Лука 18:27), а премъдрият псалмописец св. цар Давид свидетелства: „бях млад, вече остарях, и не видях изоставен праведник“ (Пс. 36:25). Това, което ние, като народ, трябва да направим, е да се върнем към своите корени, осъзнато и искрено да се обърнем към вярата в Бога и съм дълбоко убеден, че Неговата благодатна помощ и подкрепа няма да закъснеят. Тази вяра ни е съхранила като народ и държава през всички векове на нейното съществуване. Господ поставя бъдещето ни в нашите собствени ръце и ни дава възможност да направим своя свободен и осъзнат избор.

– Трудно е днес модерният човек да приеме, че целта на човешкия живот е спасението на душата, а не броят на имотите, например. Но, за да се обясни това, Църквата е добре да има достъп до младата аудитория в училище. Това обаче е трудно, защо?

– Това, че животът и стремежите на днешния човек са насочени предимно към материалното в никакъв случай не доказва, че той никога не разсъждава по духовно-нравствени въпроси. Бог, като Творец на видимия и невидим свят, е вложил в сърцето на човека естествения нравствен закон, благодарение на който дори атеистите и богоборците имат познание и представа кое е добро и кое – зло. Според мен всеки човек, въз основа на предпочетеното от него

степенуване на основните въпроси, свързани с живота и нравствеността, сам определя дали материалното или духовното да вземе връх в неговия живот. На всички е известно, че това на първо място зависи от възпитанието, което родителите дават в семейството. Те са тези, които поставят основата на възпитанието на децата и трябва да ги упътят към храма и към Бога. Ролята на Църквата и училището идва след това. Когато фундаментът, който семейството трябва да изгради у подрастващите, липсва и те не растат с Христовия идеал пред себе си, е по-трудно да се сформира християнски мироглед. Затова призоваваме младите родители да възпитават дарените им от Бога деца в християнски дух и ценности.

– Родителите обаче се страхуват от предмет вероучение за своите деца, а директорите в последните години предпочитат да поканят в училищата си разни НПО-та с нови модерни ценности, отколкото да предложат на учениците си вероучение. Какво мислите за това?

– В нашата образователна система има една инерция от десетилетията на атеизма. Някои смятат, че светско образование означава атеистично образование. Искат училището да възпитава децата в атеизъм и оправдават това с някакви свои разбирания за конституционни положения и международни норми. Но това не е вярно. Дори и Съдът в Страсбург, който дълги години се опитваше да налага либералното разбиране, според което държавата трябва да е еднакво отдалечена от всички религии, преди няколко години промени практиката си, защото тя противоречи на реалностите в цяла Европа.

– Какво имате предвид?

– Става дума за известно дело срещу Италия във връзка със задължителното поставяне на разпятие в класните стаи на италианските училища. Съдът постанови, че това не нарушава европейските норми и правата на хората. Нещо повече, постанови, че всяка държава има правото суверенно да преценява дали да взаимодейства активно с традиционното вероизповедание, като отчита цивилизационната си принадлежност, културно-историческото наследство и съвременните потребности на обществото. Предвид тези положения, е добре православно християнство да има своето забележимо присъствие в българското училище. Така както е било още от периода на Възраждането. Това не противоречи на светския характер на образованието. Защото не говорим за задължаване на всички да изповядват християнската вяра, а за запознаване на децата с християнската традиция и със Светата Църква, които са неизменна част от битието на

българския народ вече повече от десет века. Няма как да познаваш историята на България без да познаваш Православието.

- Не мислите ли, че атеистичният дух, който властваше тук няколко десетилетия, все още е в нас? Сегашната глобализация и мултикултурализмът не отдръпват ли хората от Христос?

- Многообразието и различията в едно общество, когато ги има, не са непременно нещо лошо. Те са част от Божието домостроителство на Земята. Но в днешно време се надигат и сили, които под маската на мултикултурализма искат да наложат диктатура на малцинствата над мнозинството. Пропагандират не взаимно зачитане, а налагането на малцинствени стереотипи на всички останали хора. Виждаме как в някои държави се узаконява протиеестествената джендър идеология, заменят се изконни понятия на човешкия род като „майка“ и „баща“, с „родител 1“ и „родител 2“, внушават на децата, че могат да си избират от какъв пол да бъдат, искат еднополови „бракове“, да осиновяват и отглеждат деца. Това са процеси, които целят да отдалечат човека от Бога и да го превърнат в роб на врага на човешкото спасение – дявола. Вярваме, че те ще предизвикват все по-широко противодействие в обществото. Добър пример беше реакцията на хората срещу Истанбулската конвенция. Кое е от Бога – ще остане. Кое не е от Бога – ще си отиде.

- Преди години един велик българин Васил Друмев, Великотърновският митрополит Климент, изрича следните думи: „Има православие – има България. Няма православие – няма България.“ Днес някои на висок глас казват, че не смятат така.

- В едно плуралистично общество има всякакви мнения. И това е добре, защото това е свободата на съвестта. Но отвъд отделните мнения или групи, има една несъмнена историческа и съвременна реалност. Православието е неотменна част от живота на българите. Църквата е била единствен крепител на българското самосъзнание във времена, когато не е имало българска държава. Християнството е вградено в генетичния код на българската нация. Не говорим само за въцърковения народ, а за голямото обществено мнозинство. Християнството е навсякъде – в традициите, в празниците, в държавността. Неслучайно на държавния герб на България са изобразени християнски кръстове, които са увенчавали короната на българските владетели. Можем ли да си представим България без всичко това?

– Когато политиката се заиграе със страховете на хората, вярата се превръща в оръжие. Усещате ли да използват като инструменти религията и вярата?

– Фанатизмът е отрова за душата, защото той мрази другия, осъжда го и иска да го унищожи, а не да го спаси. Фанатизмът е лишен от християнска любов. Ражда конфликти, насилие и страдание. Докато Църквата проповядва любов, смирение и взаимно уважение между хората. Учи ни да прощаваме, за да ни бъде простено. Трябва да се знае, че политиката, която креши, която обижда, насилва и сее омраза сред хората, не е от Бога.

– Св. ап. Павел казва: „Иисус Христос е същият – вчера, и днес и вовеки” (Евр. 13:8). Тоест Христос не се изменя. Сега обаче мнозина искат да променят Църквата, религията, ако щете, историята пък вече е подменена така, както се харесва на елита.

– Ние вярваме, че в Библията от боговдъхновени и праведни мъже са записани истинските и верни Божии спасителни слова. Ако допуснем, че в днешно време е необходима човешка намеса с цел промяна, подмяна или редакция на Свещеното Писание, то това означава, че подлагаме на съмнение истинността и достоверността на библейските текстове. Освен това, в Свещеното Писание на няколко места се съдържат текстове, които категорично забраняват такава намеса. Следователно, и най-незначителната промяна на истините на вярата би довела до подмяна на Бога, в Който вярваме. За истинския, искрен и убеден във вярата християнин всяка промяна, подмяна, редакция или корекция на догматичните истини на Църквата е неприемлива и невъзможна.

– Виждат ли християните опасност от подмяна на ценностите? Не сме ли се доверили в днешно време на слепи водачи?

– Когато човек е истински християнин, то неговите ценности не се променят, защото те всъщност са въплътения в живота Христов идеал. Истината е една вовеки. Богочовекът Иисус Христос никога не се променя. Светът мени своите ценности, но Църквата е призвана да пази и съхранява през вековете истината. Разбира се, многовековната човешка история свидетелства, че във всяка епоха е имало и ще има слепи самозвани водачи, но Спасителят сам ни предупреждава: „ще ви кажат: ето, тук е, или: на, там е, – не ходете и не дирете; понеже, както светкавица, кога блесне от единия край на небето, свети до другия край на небето, тъй ще бъде и Син Човечески в Своя ден”

(Лука 17:23-24).

– Колко дълъг може да се окаже пътят към храма?

– За всеки този път е с различна дължина, както са различни и непостижими пътищата и начините, по които Бог призовава човеците към спасение. По-важното е всеки да открие своя път, да предприеме своя духовен поход и независимо от трудностите и изпитанията, през които ще се наложи да мине, да не се отказва, да не се разколебава, защото, както се казва в едно църковно песнопение: „люта е зимата, но сладък е раят“.

– Приближаваме най-радостния и най-великия ден. Как може Църквата да ни помогне да си върнем радостта и какво всъщност ни лишава от нея? Има ли такъв отговор?

– Възкресение Христово е най-светлият, радостен и тържествен празник. Чрез него в целия свят идва радостта, която свидетелства за освобождаването от греха и за съществуването на вечния живот след смъртта. Светата Църква славослови това велико събитие, казвайки: „Твоето Възкресение, Христе Спасе, просвети цялата вселена!“ и ни призовава да очистим сърцата си, за да видим непристъпната светлина на Възкресението и ясно да чуем Христовия поздрав: „радвайте се!“ Това, което може да помрачи радостта ни, е неверието, отдалечаването и отчуждаването ни от Бога.

Празникът на Светата Пасха е призив и покана към всички ни духовно да се възродим и обновим. С вяра и надежда да предадем себе си в ръцете на възкръсналия от мъртвите Господ Иисус Христос, защото Той желае да облекчи тежестта на нашето ежедневие. Желае да ни утеши и окуражи и за всеки един от нас да проправи път към вечния живот в Неговото небесно царство. Нека Му се доверим и Му дадем възможност да ни напътства, да ни подари надежда и да ни възроди за нов живот, живот в Христа, озарен от светлината на благодатта и великата Божия милост.

– Каква е Вашата молитва преди Възкресение Христово и какви са Вашите пожелания към миряните за празника?

– Вседушевно поздравявам читателите на „Труд“, техните семейства и близки с Празника на празниците – Възкресение Христово. В искрена молитва изпросвам от Бога преизобилно да ги дарява с пасхална радост, любов и добрина. Нека винаги да пребъдваме в радостта на славното Христовото Възкресение и неговите безценни плодове за живота тук и във вечността!

Христос воскресе! Воистину воскресе!

За много и благословени години!

— bg-patriarshia.bg